

Верховний
Суд

ОКРЕМІ УХВАЛИ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ ЯК РЕАКЦІЯ НА ПРАВОПОРУШЕННЯ

Наталія КОВАЛЕНКО
Суддя Верховного Суду

Судова практика

підтвердила

ДІЄВІСТЬ
судового контролю

при зобов'язанні суб'єктів
владних повноважень
вчинити дії або утриматись
від таких
(видати дозвіл, закрити поземельні
книги, поновити на роботі та ін.)

виявила

СИСТЕМНІ ПРОБЛЕМИ
у застосуванні судового
контролю

за виконанням рішень,
пов'язаних із соціальними
виплатами
(у справах за позовами про
перерахунок та виплату пенсій)

*Пілотне рішення ЄСПЛ (Велика Палата) від 12.10.2017 р.
справа «Бурмич та інші проти України»
(заява № 46852/13 та інші)*

справа щодо невиконання або несвоєчасне виконання рішень українських судів

Висновки суду

- Ця справа та всі подібні справи, що розглядаються в Суді, а також будь-які подібні майбутні справи, які будуть подаватися до Суду, є невід'ємною частиною процесу виконання пілотного рішення. Вирішення цих справ, включаючи окремі заходи з відшкодування, обов'язково повинні охоплюватися загальними заходами виконання, які повинні бути запроваджені Україною під наглядом Комітету Міністрів Ради Європи. Отже, **всі подібні випадки підлягають вирішенню під час процесу виконання, і вони повинні бути сповіщені Комітету Міністрів в якості органу, який за механізмом Конвенції несе відповідальність щодо нагляду за відшкодуванням та відновленням справедливості для всіх постраждалих від системної проблеми, виявленої у пілотному рішенні**

Стаття 249. Окремі ухвали суду

1. Суд, виявивши під час розгляду справи порушення закону, може постановити окрему ухвалу і направити її відповідним суб'єктам владних повноважень для вжиття заходів щодо усунення причин та умов, що сприяли порушенню закону.
2. У разі необхідності суд може постановити окрему ухвалу про наявність підстав для розгляду питання щодо притягнення до відповідальності осіб, рішення, дії чи бездіяльність яких визнаються протиправними.
3. Суд може постановити окрему ухвалу у випадку зловживання процесуальними правами, порушення процесуальних обов'язків, неналежного виконання професійних обов'язків (в тому числі якщо підписана адвокатом чи прокурором позовна заява містить суттєві недоліки) або іншого порушення законодавства адвокатом або прокурором.

Постановлення окремої ухвали судом

ефективний елемент

адміністративні суди

взаємодія

органи виконавчої влади

Постанова КАС/ВС від 23.06.2020 р., справа № 826/15785/17

ОКРЕМА
УХВАЛА

ПОЗИВАЧ

Приватне акціонерне товариство
«Волинська гірничо-хімічна компанія»

ВІДПОВІДАЧ

Державна служба геології та надр України,

суд першої
інстанції

**ПОЗОВ
задоволено**

суд апеляційної
інстанції

визнано протиправними та скасовано припис відповідача і наказ «Щодо анулювання, зупинення та поновлення дії спеціальних дозволів на користування надрами та встановлення термінів для усунення порушень» в частині, що стосується зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами, власником якого є позивач

**МОТИВИ
суду**

Відповідач, видаючи оскаржуваний припис, в основу якого покладено висновки Акта, діяв не у спосіб, визначений чинним законодавством, необґрунтовано, без урахування усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії), недобросовісно, без урахування права позивача на участь у процесі прийняття рішення, внаслідок чого зазначений припис є протиправним та підлягає скасуванню.

Постанова КАС/ВС від 23.06.2020 р., справа № 826/15785/17

ОКРЕМА
УХВАЛА

Обставини справи

позивач листом повідомлявся про проведення планової перевірки дотримання вимог законодавства у сфері надкористування шляхом направлення такого за неправильною адресою. Зазначений лист відповідно до наявного у справі зворотного поштового повідомлення повернувся без вручення позивачу у зв'язку з неправильним зазначенням адреси.

згідно з витягом з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань адреса місцезнаходження позивача є іншою ніж встановлено у повідомленні (не збігається ні місто населеного пункту, ні область, ні вулиця, ні будинок)

у спеціальному дозволі на користування надрами вказана дійсна адреса місцезнаходження позивача

доказів того, що позивач повідомлявся про призначення планової перевірки дотримання вимог законодавства у сфері надкористування відповідачами не надано

Постанова КАС/ВС від 23.06.2020 р., справа № 826/15785/17

ОКРЕМА
УХВАЛА

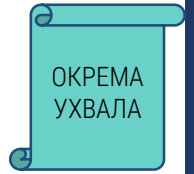
Вимоги до повідомлення про перевірку

Порядок здійснення державного геологічного контролю,
затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.12.2011 №1294

- ✓ інформування надрокористувача про планову перевірку здійснюється не пізніше ніж за 10 днів до дати її проведення шляхом надсилання в установленому порядку повідомлення за формою, затвердженою Держгеонадрами
- ✓ повідомлення підписується керівником або заступником керівника Держгеонадр.

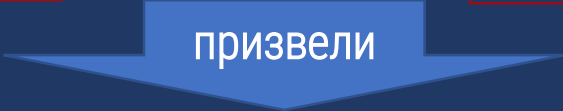
Постанова КАС/ВС від 23.06.2020 р., справа № 826/15785/17

протиправні дії відповідача

не вчинено жодних дій з метою належного виконання законодавчо закріпленого обов'язку інформування надрокористувача про планову перевірку

здійснено стосовно позивача державний контроль всупереч вимог законодавства, а також з порушенням права позивача на участь у процесі прийняття рішення (п.9 ч.2 ст.2 КАС України)

- ✓ до суттєвих і грубих порушень порядку проведення перевірки
- ✓ до позбавлення позивача закріплених законодавством процедурних гарантій при здійсненні стосовно нього державного геологічного контролю
- ✓ до настання негативних для нього наслідків у вигляді незаконного зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами
- ✓ до порушення Держгеонадра України й одного з загальних принципів господарювання в Україні, закріплених у статті 6 Господарського кодексу України, щодо заборони незаконного втручання органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у господарські відносини

порушення прав позивача як
надрокористувача

Постанова КАС/ВС від 23.06.2020 р., справа № 826/15785/17

недбале ставлення до
своїх обов'язків
Держгеонадр України в
особі її керівника

причини та умови,
що сприяли
порушенням

характер порушень
законодавства і
прав позивача

наслідки,
спричинені
порушеннями

ОКРЕМА
УХВАЛА КАС/ВС
від 23.06.2020
у справі №
826/15785/17

Верховний
Суд

Дякую за увагу!